

ראש השנה כא

מעשה: לוי אקלע לבבל בחדסר בתשרי.

- אמר: בסיים תבשילא דבבלאי ביומא רבה דמערבא.
- אמרי ליה: אסהיד?
- אמר להו: לא שמעתי מפי בית דין מקודש.

פסיקה: מכריז רבי יוחנן: כל היכא דמטו שלוחי ניסן ולא מטו שלוחי תשרי - ליעבדו תרי יומי, גזירה ניסן אטו תשרי.

מעשה: רבי אייבו בר נגרי ורבי חייא בר אבא איקלעו להווא אתרא דהוה מטו שלוחי ניסן ולא מטו שלוחי תשרי, ועבדי חד יומא, ולא אמרו להו ולא מידי. שמע רבי יוחנן ואיקפד. אמר להו: לאו אמרי לכו: היכא דמטו שלוחי ניסן ולא מטו שלוחי תשרי - ליעבדו תרי יומי, גזירה ניסן אטו תשרי.

הנהגה של רבא – חומרה: רבא הוה רגיל דהוה יתיב בתעניתא תרי יומי, זימנא חדא אשתכח כוותיה.

מעשה: רב נחמן יתיב בתעניתא כוליה יומי דכיפורי. לאורתא אתא ההוא גברא, אמר ליה: למחר יומא רבה במערבא. אמר ליה: מהיכא את? - אמר ליה: מדמהריא. אמר ליה: דם תהא אחריתו, קרי עליה (איכה ד) *קליט היו רדפניו*.

פסיקה בקשר לעיבור שנה: שלח ליה רב הונא בר אבין לרבא: כד חזית דמשכה תקופת טבת עד שיתסר בניסן - עברה לההיא שתא, ולא תחוש לה. דכתיב (דברים טז) *אל תענה את ה' אלהיך - שמור אביב של תקופה שיהא בחדש ניסן*.

אלו שנמצאים בים ולא יודעים מתי לחגוג את החגים: אמר להו רב נחמן להנהו נחותי ימא: אתון דלא ידעיתו בקביעא דירחא, כי חזיתו סיהרא דמשלים ליומא (אפשר לראות את הירח משקיעה עד זריחה) בעירו חמירא.

קושי: אימת משלים - בחמיסר, והא אנן מארביסר מבערינן!
תירוץ: לדידהו דמגלו להו עלמא - מארביסר משלים.

משנה. על שני חדשים מחללין את השבת: על ניסן ועל תשרי, שבהן שלוחין יוצאין לסוריא, ובהן מתקנין את המועדות. וכשהיה בית המקדש קיים - מחללין אף על כולן, מפני תקנת הקרבן.

סתירה: על שני חדשים ותו לא? ורמינהו: על ששה חדשים השלוחין יוצאין!
תירוץ: אמר אבוי, הכי קאמר: על כולן השלוחין יוצאין מבערב, על ניסן ועל תשרי - עד שישמעו מפי בית דין מקודש.

חיזוק מברייתא: תניא נמי הכי: על כולן יוצאין מבערב, על ניסן ועל תשרי - עד שישמעו מפי בית דין מקודש.

ברייתא בנושא – האם אפשר לשליחים לחלל שבת?: תנו רבנן: מנין שמחללין עליהן את השבת - תלמוד לומר (ויקרא כג) *אלה מוצאי ה'... אכר תקרא אנת מוצא*. יכול כשם שמחללין עד שיתקדשו כך מחללין עד שיתקיימו - תלמוד לומר *אכר תקרא אנת* - על קריאתם אתה מחלל, ואי אתה מחלל על קיומם. וכשהיה בית המקדש קיים מחללין אף על כולן מפני תקנת הקרבן.

עוד ברייתא בנושא – מי שינה את הנוהג שהיה קיים בזמן בית המקדש: תנו רבנן: בראשונה היו מחללין אף על כולן. משחרב בית המקדש אמר להן רבן יוחנן בן זכאי: וכי יש קרבן? התקינו שלא יהו מחללין אלא על ניסן ועל תשרי בלבד.

משנה. בין שנראה בעליל, בין שלא נראה בעליל - מחללין עליו את השבת. רבי יוסי אומר אם נראה בעליל - אין מחללין עליו את השבת. מעשה שעברו יותר מארבעים זוג ועיכבם רבי עקיבא בלוד, שלח לו רבן גמליאל: אם מעכב אתה את הרבים - נמצאת מכשילין לעתיד לבא.

שאלה על ניסוח: מאי משמע דהאי **עליל** לישנא דמיגלי הוא?
תשובה: אמר רבי אבהו: אמר קרא (תהלים יב) **אמרות ה' אמרות טהרות כסף כרופ**
בצליף לארץ מלקק שבצתיט.

מחלוקת רב ושמואל

שלמה לא היה חכם כמשה	שלמה היה חכם כמשה
שנאמר (תהלים ח) ותחסרהו מצט מאלהיט. (קהלת יב) בקש קהלת לאצא דברי חפץ, בקש קהלת להיות כמשה, יצתה בת קול ואמרה לו: (קהלת יב) וכתוב ישר דברי אמנת (דברים לד) ולא קט נביא צוד בישראל כמשה.	בנביאים - לא קם, במלכים - קם
אלא מה אני מקיים בקש קהלת לאצא דברי חפץ - בקש קהלת לדון דינין שבלב, שלא בעדים ושלא בהתראה, יצתה בת קול ואמרה לו: וכתוב ישר דברי אמנת (דברים יז) אל פי שני צדיק ודו'.	

